

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00895/2015-ERU

V Ostravě dne 29. ledna 2015

Č. j. 00895-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-00895/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **VHS plus, Vodohospodářské stavby, s.r.o.**, se sídlem Veselí nad Moravou, tř. Masarykova 1197, PSČ 698 01, IČ: 46976469, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost VHS plus, Vodohospodářské stavby, s.r.o., se sídlem Veselí nad Moravou, tř. Masarykova 1197, PSČ 698 01, IČ: 46976469 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Konárovice na ulici Hlavní u domu č. p. 173 zemní práce související se stavbou „Kanalizace a ČOV Konárovice“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02715.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02715.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 2. října 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku zjištěného poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, k němuž došlo dne 9. července 2014 v obci Konárovice na ulici Hlavní u domu č. p. 173. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 12. listopadu 2014 Protokol o kontrole č. K033914, č. j. 08321-16/2014-ERU. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči uvedenému protokolu o kontrole žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08321/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 27. ledna 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 00895-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele stavby „Kanalizace a ČOV Konárovice“ byla zajišťována na základě Rozhodnutí – změna stavby před jejím dokončením Městského úřadu Kolín, odbor životního prostředí a zemědělství ze dne 17. června 2014, č. j. [REDAKCE]. Účastník řízení prováděl v místě zemní práce v postavení zhotovitele na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 20. prosince 2013 uzavřené s objednatelem – společností CGM Czech a.s., IČ: 49973215. Účastník řízení převzal předmětnou stavbu dne 14. dubna 2014, o čemž svědčí Zápis o předání a převzetí staveniště z téhož dne.

Dne 2. září 2013 bylo správcem plynárenského zařízení vydáno ke stavbě stanovisko zn. [REDAKCE]. Ve stanovisku bylo mimo jiné uvedeno, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení místních sítí, že stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení je možné realizovat pouze při dodržení podmínek

stanovených ve stanovisku, že před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno jejich vytyčení a že při stavební činnosti nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Dne 9. června 2014 bylo provedeno přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení barvou v terénu prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., jak dokládá Protokol o vytyčení plynárenského zařízení ke stanovisku zn. [REDAKCE] ze dne 9. června 2014.

Dne 9. července 2014 došlo v obci Konárovice na ulici Hlavní u domu č. p. 173 při provádění zemních prací v souvislosti s realizací stavby „Kanalizace a ČOV Konárovice“ k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 23. října 2014 potvrdil, že dne 9. července 2014 došlo k aktivnímu zásahu na středotlaké plynovodní přípojce IPE DN 32 v obci Konárovice na ulici Hlavní u domu č. p. 173, přičemž zemní práce v místě prováděl zaměstnanec účastníka řízení. Účastník řízení kontrolnímu orgánu sdělil, že plynárenské zařízení bylo před samotným zahájením prací řádně vytyčeno a zaměstnanci byli proškoleni o uložení sítí. Účastník řízení dále uvedl, že zemní práce byly prováděny cca po měsíci od data vytyčení. Vzhledem k této skutečnosti a zejména vlivem povětrnostních podmínek došlo ke smazání vytyčení poškozené plynovodní přípojky. Z tohoto důvodu dle účastníka řízení jeho zaměstnanci netušili, že se v daném místě nachází plynárenské zařízení a prováděli zemní práce prostřednictvím zemního stroje – bagru Caterpillar. K samotnému poškození plynárenského zařízení pak došlo prostřednictvím lžice tohoto zemního stroje.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE] ze dne 10. července 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] z téhož dne k doprovodnému úniku 75 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 26 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu 1 koncovému odběrateli. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny beze zbytku, což účastník řízení doložil výpisem z účtu ze dne 15. srpna 2014.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu

poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 9. července 2014 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození. Tuto skutečnost potvrdil kontrolnímu orgánu také účastník řízení na jednání konaném dne 23. října 2014.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa ze stanoviska správce plynárenského zařízení ze dne 2. září 2013, ze situačního schématu a rovněž na základě provedeného vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu barvou správcem plynárenského zařízení. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval. Skutečnosti uváděné účastníkem řízení na jednání dne 23. října 2014, že zemní práce byly prováděny cca po měsíci od data vytyčení a že vlivem povětrnostních podmínek došlo ke smazání vytyčení poškozené plynovodní přípojky, v důsledku čehož zaměstnanci účastníka řízení netušili, že se v daném místě nachází plynárenské zařízení a prováděli zemní práce prostřednictvím zemního stroje – bagru Caterpillar, jsou v dané věci irelevantní. Účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a protokol o vytyčení. Účastník řízení tedy prokazatelně věděl, že se v místě nachází plynárenské zařízení. Pokud v důsledku povětrnostních podmínek bylo provedené vytyčení barvou v terénu nečitelné, bylo věcí účastníka řízení, aby si zajistil nové vytyčení plynárenského zařízení, jelikož je to právě účastník řízení, kdo je odpovědný za to, aby v důsledku činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně byly práce prováděny takovým způsobem, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Navíc, jestliže účastník řízení sám tvrdil, že jeho zaměstnanci byli řádně proškoleni o uložení inženýrských sítí, je jeho

tvrzení o tom, že jeho zaměstnanci následně – při nečitelnosti vytyčení v důsledku povětrnostních podmínek – netušili, že se v daném místě nachází plynárenské zařízení, přinejmenším rozporuplné.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 9. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Konárovice na ulici Hlavní u domu č. p. 173 zemní práce související se stavbou „Kanalizace a ČOV Konárovice“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému odběrateli. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení tedy existence okolností zamýšlených ustanovením § 91d odst. 1 energetického zákona nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení požádal před samotným zahájením zemních prací správce plynárenského zařízení o jeho stanovisko k existenci sítí a plynárenské zařízení bylo před zahájením prací vytyčeno barvou v terénu. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují.

Vzhledem k výše uvedenému však účastník řízení věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje – bagru. Skutečnosti, které účastník řízení uvedl na jednání konaném dne 23. října 2014, tj. že zemní práce byly prováděny cca po měsíci od data vytyčení a že vytyčení již nebylo viditelné, účastníka řízení nevyvíňují. Naopak, pokud vytyčení již nebylo viditelné a zaměstnanci účastníka řízení přesto prováděli zemní práce v místě prostřednictvím zemního stroje, tedy nikoli s maximální opatrností, přestože věděli, že se mohou pohybovat v ochranném pásmu plynárenského zařízení, nelze tyto skutečnosti vyhodnotit jako polehčující.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středtlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku 75 m³ zemního plynu po dobu 26 minut. V důsledku jednání účastníka řízení došlo k přerušení dodávky 1 konečnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní

orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty rovněž ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly